

Beatriz Vilijams

IZA DALEKIH MORA

Prevela Tatjana Milosavljević

Beograd, 2013.

*Mom suprugu i deci,
bez kojih sve ostalo ne znači ništa.*

Amjen, mart 1916.

Kiša je neumoljivo pljuštala čitave noći, sve do škrte sive zore.

Moj kišni mantil je odavno bio vlažan, a ljute kapljice su mi i dalje prskale po rukama odbijajući se od kaldrme, otkucavajući minute dok je pastva u katedrali na drugoj strani trga pojala jutrenje.

Mora biti da je neki zabačeni delić mog uma prepoznavao nelagodu. Sve ostalo u meni jedva ju je i primećivalo. Prosto sam se šćućurila tamo na drvenoj klupi, ispod oskudnog zaklona kafanske nadstrešnice od prugastog zelenog platna, i kao hipnotisana zurila u zapadnu fasadu katedrale. U njenoj veličanstvenoj unutrašnjosti nalazio se kapetan, poštovani Džulijan Lorens Spenser Ašford, izgovarajući psalme i odgovore s ostalim britanskim oficirima, poginjući glavu pred Gospodom. Uskoro će ustati na noge i proći kroz vrata uokvirena vrećama punim peska, te izaći na sumorni mokri trg između nas.

Šta da mu kažem?

Nalet pljuska sručio se na nadstrešnicu i poput talasa prešao po kaldrmi, nasrnuvši na tornjeve katedrale; u taj mah, trgom su se razlegli prvi potmuli zvuci zvona, označavajući kraj mise.

Ustala sam, dok mi je srce mahnito lupalo. Kroz vrata crkve izbilo je nekoliko prilika, nejasnih na pljusku i mutnoj svjetlosti ranog jutra, i sekund ili dva sam oklevala. Zamislila sam naš susret i noge su mi gotovo popustile pod novim naletom malodušnosti.

Međutim, tada mi je mozgom proletela nova i još strašnija pomisao.

Šta ako se mimođemo?

Panično sam izletela na kišu i požurila preko trga. Ne bejah ni pomislila na to. Ne bejah ni pomislila da bi se moglo desiti da pustim da mi promakne njegova dobro poznata prilika, a opet, dok su jedan po jedan izlazili iz crkve, shvatila sam da svi britanski oficiri izgledaju isto. Svi u istovetnim kaki

Beatriz Vilijams

trenčkotima, svi s istim šapkama na glavi, svi s uvijačima na potkolenicama i u dubokim cipelama od tamne kože. Bili su poput prizora iz udžbenika istorije, iz ratnog filma. Nisu nimalo ličili na muškarca kog sam poznavala.

Međutim, Džulijan je bio tu. Morao je biti. Ovog dana, u ovom gradu, u ovoj katedrali, prisustvovao je s još jednim oficijerom jutarnjoj misi i potom se vratio u svoj stan blizu železničke stanice. To je bila istorijska činjenica. Uhvatila sam se za tu misao: ulivala mi je hrabrost. Pažljivo sam zagledala tela što su prolazila ispred mene, odlučno se stuštila na muškarca u kaki uniformi i zaustavila ga.

„Izvinite“, rekla sam, pročistivši grlo. „Izvinite, možete li mi reći da li je kapetan Džulijan Ašford prisustvovao misi?“

Izgledao je preneraženo, kao da se srednjovekovni kralj odlepio sa fasade katedrale i obratio mu se.

„Molim vas“, dodala sam. „Veoma je važno. Imam poruku za njega, hitnu poruku.“

„Jeste, bio je tu“, konačno je odvratio muškarac. Okrenuo se prema vratima. „Sedeo je u prvom redu; svakog časa bi trebalo da izađe.“ Potom je opet pogledao u mene i otvorio usta kao da bi da kaže još nešto, ali umesto toga je samo žurno nastavio dalje.

Stajala sam tamo, puštajući da mi se hladna kiša sliva niz telo, ritmično stiskajući pesnice naspram tkanine mantila, čekajući. Izašlo je nekoliko francuskih oficira i potom skupina bolničarki, meštanki; jedan britanski oficir, ne Džulijan. Stao je, pogledao na svoj sat, pa koraknuo u stranu.

U prazninu je išetala poznata visoka prilika.

Džulijan. Izgledao je baš onako kako sam ga pamtila, a opet tako tuđ. Njegovo inteligentno lice, široka moćna ramena, sitan osmeh što mu izvija ugao punih usana, pogled naviše u kišne oblake, ruka što se diže da navuče šapku niže na čelo: tako sam dobro znala sve te pojedinosti. Videla sam ih poslednji put pre samo nedelju dana. Ali sada je sve to bilo u uniformi, ratnoj i bezbojnoj i ni nalik modernoj odeći u koju ga je zaodevalo moje sećanje. Imala sam osećaj da će mi se mozak raspolutiti od naprezanja da obradi te dve slike istovremeno.

Shvatila sam da odlazi, zajedno s još dvojicom oficira. „Džulijane!“, pozvala sam ga, ali reč je izašla nalik na samrtni ropac; i sama sam je jedva čula. „Kapetane Ašforde!“, viknula sam glasnije. „Kapetane Ašforde!“

Na to se osvrnuo, pretražujući pogledom gomilu ne bi li video ko ga doziva, nabranog čela, zbumjen. Osvrnuli su se i njegovi pratioci, zagledajući lica oko sebe, ali on me je prvi uočio, lako me izdvajivši iz ustalasane gomile. Nakrivivši glavu malo u stranu, posmatrao me je kako prilazim ne

Iza dalekih mora

pomerajući se ni za milimetar, odmeravajući me, kože blistave od kiše pri mutnoj svetlosti obližnje lučne lampe.

Uopšte me nije prepoznao.

Upozorila sam sebe da to očekujem, ali ipak me je šokirao prizor nje-govog zbumjenog lica. Nije pokazivao ni najmanji znak prepoznavanja. Za njega sam bila neznanka.

„Kapetane Ašforde.“ Nastojala sam da ne obraćam pažnju na bol koji mi je pričinjavala njegova ravnodušnost, nastojala sam da ne obraćam pažnju na njegovu lepotu, magnetizam i na strahovitu ljubav koju sam osećala prema njemu. „Imate li trenutak?“

Zinuo je da nešto kaže, da zatraži još neku informaciju, ali onda, u poslednjem trenutku, sumnjičavost na njegovom licu ustupila je mesto zabrinutosti. „Gospodo“, rekao je, „jeste li dobro?“

„Da, jesam“, odvratila sam, ali još dok sam prevajivala ove reči preko usana, shvatila sam da mi se krv povlači iz lica, da u ušima počinje da mi zvoni, a da kolena klecaju poda mnom. *Ne smeš se onesvestiti*, uporno sam ponavljala u sebi, *ne smeš se onesvestiti*, ali već sam se rušila.

Pravo u njegove zapanjene ruke.

1.

Njujork, decembar 2007.

Na dan kad sam upoznala Džulijana Ašforda, probudila sam se dahćući, sva izmrcvarena od siline sna kog se nisam najjasnije sećala.

U to vreme, nemajući razloga da verujem ni u šta sem u konkretno i linearno, pripisala sam to nespokojstvu. Često sam imala košmare uoči važnih poslovnih sastanaka, pod uslovom da uopšte zaspim. Nisu bili naročito maštoviti. Recimo, kasnim na posao a krećem se kao na usporenom snimku, kao da su mi ruke i noge od žice; ili se pak mučim da odigram glavnu ulogu u komadu za koji nije održana nijedna proba. Gola, naravno.

Međutim, ovaj san je bio drugačiji. Nije bio protkan nespokojem, već izvesnim oblikom panike, toliko težak da je bio gotovo prijatan. Naime, razgovarala sam s nekim –ne, ne s nekim, sa muškarcem. S muškarcem do koga mi je izuzetno stalo; s muškarcem kome je stalo do mene. Pokušavala sam da mu objasnim nešto važno za njega, nešto od životnog značaja, ali nije me razumeo.

Čvrsto sam stisla oči u naporu da se prisetim pojedinosti, dok su mi ubrzani otkucaji srca silovito dobovali po bубnjićima. Ko je to bio? Nije moj otac, niti ijedan prijatelj ili kolega. Niko koga bih mogla da identifikujem. Svest o njemu je već bledela, ostavljajući me napuštenu, nasukanu poput broda u magli.

Otvorila sam oči i zagledala se načas u tavanicu, a onda zbacila jordan. Istuširala sam se, obukla i odjurila na posao, ali je loš predosećaj bio uporan, kao mengele koje mi stežu mozak, čak i kad sam izbila iz stanice metroa na raskršću Brodveja i Volstrita, i trkom uletela u suncem obasjani falus upravne zgrade „Sterling Bejtsa“, gde me je na dvadeset petom spratu čekala Ališa Bokser.

Ališa je bila ranoranilac; drugih vrlina nije imala.

„Jebote, Kejt, šta je ovo?“, besno je upitala umesto pozdrava. „Odakle ti, jebote, ove cifre za porast profita? Devetnaest odsto u petoj godini?“

Beatriz Vilijams

Sedela je na drugom kraju bančine najlepše konferencijske sale, okružena drvenom oplatom, bambusovim zastorima i mirnom niskonaponskom rasvetom: elegantan kontrast savremenog američkog temi kancelarijskih pregradaka na odeljenju tržišta kapitala na spratu niže, gde sam se trenutno nalazila na rotaciji. Pred njom, na stolu od mahagonija, ležale su fascikle s materijalima za prezentaciju za današnji sastanak; prazničnocrvena polulitarska „Starbaks“ čaša stajala im je opasno blizu, ispunjavajući prostoriju mirisom vanila latea.

Spustila sam se na praznu stolicu s njene desne strane i pribrala svoje i dalje raštrkane misli. „Mislim da ste ti i Čarli raspravljali o tim procentima u petak uveče? Pre no što ste otputovali za vikend?“ Blago sam podizala glas na kraju svake rečenice kako bi zvučale kao pitanje. Sukobljavanje s Ališom je nešto što se ne radi, ne ako ne želiš da ti sledeći radni zadatak bude osnivanje penzijskog fonda u Internešenel Folsu, u Minesoti.

Podigla je glavu i ipak mi uputila besan pogled. Imala je okruglo, bebasto lice, koje je bilo u potpunoj suprotnosti s njenom ličnošću, u toj meri da je to mirne duše mogla biti interna šala između nje i Boga. Lepo na svoj način, pogotovo upečatljivo plavetnilo očiju ispod teških kapaka, ali frizura koju je trenutno forsirala – kratka i tršava kosa, po svoj prilici zarad postizanja vilenjačkog izgleda – doprinosila je da to bucmasto rumeno lice izgleda kao Zvončica sa žestokom alergijskom reakcijom.

Doduše, moje mišljenje je bilo potpuno nebitno. Prema Čarliju, spavala je s Polom Banerom, direktorom tržišta kapitala i mojim trenutnim šefom.

„Hm. Kejt, jesli li danas zaboravila da se našminkaš?“, upitala je.

Svakog drugog jutra, ta vrsta komentara – tako tipično za Ališu, to zlobno dolivanje ulja na vatru bespomoćnog unutrašnjeg gneva svojih podređenih – razbesnela bi me. Danas sam jedva našla za shodno da slegnem ramenima. „U tvom mejlu je pisalo da dođem što pre. A Čarli i ja smo sinoć dokasno sastavljadi materijal za prezentaciju.“

Pokušala je još jednom. „Da nemaš, ono, nekim slučajem, malo pudera u torbici? Mogu da ti pozajmim maskaru. Ovo je vrlo važna prezentacija, znaš.“ Kucnula je prstom po gomili fascikli. „’Sautfeld asosijejts’ je fond vredan dvadeset milijardi dolara. Zlatna koka.“

„Imam sjaj za usne.“

„Odlično. Neće ti se tako brzo ponovo pružiti prilika da se nađeš u istoj prostoriji sa Džulijanom Lorensom. Stalo ti je da ostaviš dobar utisak.“

„Aha, nego, da se vratimo procentima profita. Sinoć sam i sama imala pitanja u vezi s tim, ali Čarli je rekao da...“

„Čarli kenja. Trebalо bi da si to dosad shvatila. Procenat porasta profita u petoj godini ne bi smeо da bude manji od dvadeset tri, eventualno dvadeset

Iza dalekih mora

četiri. 'Kemoderma' je kompanija koja *raste*, Kejt. Znaš li koliko su sredstava za negu kože lani prodali?"

Znala sam do u dolar, ali pitanje je očigledno bilo retoričko. „Mnogo“, odvratila sam, „ali patent ističe...“

„Zajebi patent. Hoću da ponovo uradiš tabelu, tako da prikazuje porast profita za dvadeset pet odsto u četvrtoj i petoj godini. Odštampaj tuce kopija i zameni te stranice u svim fasciklama.“ Ustala je sa stolice.

„Ali to nije samo jedna stranica. S tim projekcijama su povezane dve ili tri tabele...“

„Sve ih zameni.“

Bacila sam pogled na zidni sat. „Ovaj, zar ovi iz 'Sautfilda' ne bi trebalo da stignu do jedanaest? A u deset i četrdeset pet imamo pripremni sastanak kod Banera.“

Prešla je jezikom po ivici gornje usne. „Daj, Kejt. Gde su spremnost i snalažljivost zbog kojih smo te zaposlili? Prosto nađi nekog pripravnika.“

Uzela je svoj late i izašla.

„Hvala što si se pojavio“, zarežala sam na Čarlija kad se dva sata kasnije proteturao kroz vrata konferencijske sale. Stajala sam pognuta nad svojim laptopom, prelistavajući nekoliko poslednjih slajdova prezentacije i nadajući se da nigde nisam propustila da promenim projekcije porasta profita.

„Izvini, drugar. Odleteo mi blekberi pod krevet. Jesi li sve završila?“ Pokazao je glavom prema plazma monitoru na zidu, povezanim s mojim kompjuterom.

„Jedva.“ Kliknula sam na naslovni slajd i ispravila se. Leđa i vrat bili su mi ukočeni od napetosti; podigla sam ruku i počela da trljam zgrčene mišiće na vrhu kičme.

„Carica si.“ Stavio je na sto dve papirne čaše. „Mirovna ponuda. Pepermint moka, ekstra vruća, je li tako?“

Pogledala sam čašu. „Hvala“, rekla sam i uzela je, zaronivši nos u mikromirisnu paru s aromom čokolade i mente. Napetost se malčice ublažila. „Pa, gde je Baner?“

„Još nije stigao?“

„Dabome da nije.“ Otvorila su se vrata i ušao je pripravnik, teturajući se pod naramkom fascikli. Skočila sam i uzela jednu, i prelistala na stranice koje sam izmenila. Sve su bile tu. „Hvala ti, druže.“

„Nema frke. Samo me pomeni Baneru.“

„Aha, svakako.“ S treskom sam spustila fascikle na sto, što mu je bila naznaka da može da ide, ali nije odmah otišao. Oklevao je na pola puta

Beatriz Vilijams

između stola i vrata; okrznula sam ga pogledom taman na vreme da vidim kako je odmahnuo glavom, i postidela se.

Viknula sam za njim. „Čekaj, izvini, molim te. Kako se ono beše zoveš?“
„Dojl. Dejvid Dojl.“

„Ima da te kujem u zvezde, obećavam“, rekla sam mu, široko se osmehnuvši.

„Ej, ovo ti je bilo fenomenalno“, rekao je Čarli smejući se, kad je Dejvid Dojl izjurio kroz vrata. „Smotala si ga oko malog prsta.“

„Teško. Nego, kud je otisao Baner?“, ponovila sam. „Deset do jedanaest je.“

„O, verovatno se naveliko dogovara s Ališom. Nema šeme da se Baner lično pojavi na sastanku s Džulijanom jebenim *Lorensom*.“

„E pa, trebalo bi da se malo više zabrine u vezi s prezentacijom.“

Čarli se samouvereno sručio na stolicu i počeo da se vrti. „Kejt, niko ovde nikad nije ni video Lorensa. Čovek nikad ne prima pozive u vezi s prodajom. Nikad ne čita volstritske analize.“

„Običan drkadžija, verovatno. Znaš kakvi su ti likovi iz hedž-fondova.“ Ustala sam i prišla monitoru na zidu, i podesila parametre prikaza.

„Kejt, Lorens nije *tamo neki* direktoričić nekog levog hedž-fonda. On je *glavni* baja najjačeg hedž-fonda. Podigao je ’Sautfild’ od nule do dvadesetice za ciglo sedam godina. Lik je alfa, legenda. Maher je.“

Čula sam ritmičnu škripu Čarlijeve kancelarijske stolice dok se vrtela levo-desno, i osmehnula se u monitor. Zgodan momak, taj Čarli. Doduše, nije da sam to više stvarno primećivala, pošto sam ga protekle dve i po godine viđala svakog božnjeg dana, neretko i po dvadeset četiri sata u komadu, ponekad pijanog kao treska, a jednom i sa zastrašujuće eksplozivnim stomaćnim gripom (njegovim, ne mojim). Zgodan na onaj prijatan način, s pravilnim crtama i ravnom, gustom smeđom kosom koju je nosio začešljalu unazad, poput nekakve mlađe verzije Gordona Gekoa.*

„Pa šta je on, onda?“ Okrenula sam se taman na vreme da uhvatim Čarlija kako odmerava moju pozadinu udenu tu u uzanu suknu. „Nije običan drkadžija, nego *teški* drkadžija?“

„Daj, Kejt.“ Izvukao je iz džepa antistres lopticu i počeo da je stiska levom rukom. „Lik je živa legenda. Do jebenog savršenstva je pogodio momenat privrednog oporavka posle jedanaestog septembra, povoljno pokupovao neke hartije od vrednosti. Rizična rabota, ali isplatilo se. Prodali su kad je cena došla nebu pod oblake. *Nebu pod oblake*, brate. Živci kô jebeni konopci.

---

* Glavni negativac u filmovima *Volstrit* (1987) i *Volstrit: Novac nikad ne spava* (2010), Olivera Stouna; u oba ga je igrao Majkl Daglas. (Prim. prev.)

Iza dalekih mora

I sad je lik milijarder.“ Čarli je odmahnuo glavom. U očima mu se zrcalilo strahopoštovanje. „Nema još ni trideset pet, a postigao je sve. Baš sve.“

„Impresivno.“

„Zaboga. Vidi je, sva se opteretila. Daj nabaci konačno neka muda.“ Prebacio je lopticu u desnu ruku i kotrljao je po dlanu prepredeno se smeškajući. „Ti si bar pametna devojka.“

„Hvala.“ Ponovo sam kliknula na prvi od izmenjenih slajdova i namrštila se. Dvadeset pet odsto. Izmasakriraće nas.

„Ne, ozbiljno. Pored toga, imaš i ogromnu prednost u odnosu na nas ostale.“

„A to je?“

„Tvoj izgled, Kejt.“ Bacio je lopticu uvis i dočekao je vešto pruživši ruku. „Ti si prvo što ti tipovi primete kad uđemo u prostoriju. Trebalo bi da to koristiš.“

„Pobogu, Čarli.“ Ton mi je bio preoštar. Osetila sam kako se Čarli ukorio, zgrčio prste oko loptice.

„O, čoveče“ – glas mu je utanjio od strepnje kad je shvatio – „nećeš valjda sada da me, kao, prijaviš ili tako nešto?“

„Ne, ne. Isuse, Čarli. U redu je. Samo se zezamo.“

Ruka mu se opustila; loptica je opet sunula uvis. „Ali ti ozbiljno ne misliš da si zgodna?“, navaljivao je, očigledno odahnuvši zbog toga što se neće naći pred sudom zbog tužbe za seksualno uzinemiravanje. Jedan mučan dan naše nove pozicije analitičara, pre tri godine, bio je posvećen obuci iz rodne osetljivosti, kao da *toga* nismo imali sasvim dovoljno u koledžu. Nije, dođuše, da je većini mojih kolega bilo naročito stalo. Onaj ko će se potresati zbog bezosećajnosti okruženja u investicionom bankarstvu samim tim nema muda neophodna da ti uništi karijeru.

„Pa sad, valjda sam *u redu*“, oprezno sam rekla, uhvativši svoj odraz u sterilnom plavom sjaju kompjuterskog ekrana.

„Drugar, daj mu ga malo po samopouzdanju. Super furaš taj fazon seksi bibliotekarke.“ Zavalio se u stolicu i podigao uglancane crne cipele na svestlucavi mahagoni. „Mislim, bez uvrede.“

„Seksi bibliotekarka?“

Slegao je ramenima. „Neki tipovi padaju na to.“

„Lupaš.“

„Šta radim?“ Nagnuo se napred, cereći se. „Hajde. Šta radim, Kejt?“

Prvo što naučiš na Volstritu: prosto se pravi da sarađuješ. „Kakiš, Čarli.“

„Kejt! Nije valjda da si *opsovala?*“

„Kakenje se ne računa.“

Beatriz Vilijams

„Naravno da se računa. Tako mukušci kažu *sranje*.“

„Dubokoumno, Čarli. Tako harvardski.“

„Šalim se, Kejt. Svi mi obožavamo to kako podižeš jebeni tonus ovde.“

„Služim narodu.“

„To tvoje vajominško cifranje...“

„Viskonsinsko.“ Podigla sam kafu do usana.

„Ista stvar. Samo upamti šta sam ti rekao, kad Lorens... E *jebiga*.“ Čarli je sklonio noge sa stola, malo je nedostajalo da padne sa stolice. „Evo ih.“

Trgla sam se i uspravila, ošurivši gušu vrelom kafom. Ruka mi se prikrala pozadi i strgla elastičnu traku s labavog čvora na zatiljku, ostavljujući samo tanak rajf od kornjačevine da mi drži kosu na mestu; ne baš doterana poslovna žena, ali barem ne – *hvala ti, Čarli – ni propala bibliotekarka*. Jesam li se setila da stavim sjaj za usne? Protrljala sam usne jednu o drugu. Malčice lepljive. Dobro je.

Prva je ušla Ališa, s usnama što su se nezadrživo trzale, u raskopčanom sakou koji je otkrivao agresivan preplanuli dekolte. Obrušila se na mene glasom punim lažnog kajanja. „*Tu si, Kejt. Bojim se da će morati da te zamolim da ode*.“

Neverovatno čudan osećaj: vrtoglavica, kao da mi ceo zastrti pod propada pod nogama. „*Da odem?*“, upitala sam ljutitim šapatom. „Kako to misliš, da *odem*?“

„Izvinjavam se, zaista. Ovi iz ‘Kemoderme’ su doveli jednog više.“

„A Čarli?“

„On ostaje. Prosto se, znaš, ponaša malo *profesionalnije*.“ Poslednju reč je izgovorila s uživanjem, jedva se i trudeći da prikrije osmeh.

Imala sam brojne fantazije o tome kako se svetim Ališi. Omiljena mi je bila kako je počela da muti i raznela banku u spektakularnoj imploziji karijere, nešto kao Nik Lison* u izuzetno jakom puš-ap brusu. S tim što ona nije radila u brokerskom odeljenju – Ališa nije bila genije za matematiku – a moju radost zbog njenog preminuća pomračila bi činjenica da je najveći deo mog penzijskog fonda bio uložen u deonice „Sterling Bejtsa“. O, da, i ostala bih bez posla. Ipak, njena javna sramota bila je nešto o čemu sam s uživanjem maštala u udobnosti svog pregratka u tri izjutra: grešno zadovoljstvo zbog kojeg bih se na danjem svetlu obično kajala.

Ne više.

Buljila sam u nju, samo maglovito svesna prilika u tamnim odelima što su navirale kroz vrata ispunjavajući prostoriju prijaznim kikotom. „OK“,

---

* Nick Leeson, broker, službenik Barings banke, najstarije investicione banke u Britaniji, koji je devedesetih godina prošlog veka, neovlašćeno trgujući deonicama, prouzrokovao banci i njenim deonicama gubitak od više stotina miliona funti; banka je propala, a on je završio u zatvoru. (Prim. prev.)

Iza dalekih mora

rekla sam. Okrenula sam se Čarliju. „Sve ti je tu, spremno. Pazi na nove cifre porasta prihoda.“

„Čoveče“, jeknuo je.

„Ne brini. Ališa će pričati. Ja sam u svojoj kockici ako ti zatrebam.“ Uzela sam svoju torbu za laptop i uputila se prema vratima – pored Banera, s njegovim grubim, preterano preplanulim licem i umirujućim osmehom; pored generalnog direktora „Kemoderme“, koji se upitno mrštio; pored dvojice ili trojice muškaraca koji su, mora biti, bili iz „Sautfilda“. Poslednji se okrenuo prema meni dok sam prolazila, ostavivši munjevititi utisak na mene svojim iznenađenim očima i vedrom, izuzetnom lepotom, ali nisam čak ni zastala. U taj mah sam čula Banera kako nas predstavlja: *A ovo su naši vredni analitičari, Čarli Njukom i Kejt Vilson, koji su pripremili ovu prezentaciju za vas. Ovaj, Kejt?*

Vrata su se zatvorila za mnom i više ga nisam čula.

Otišla sam pravo u svoj pregradak, kao što sam obećala Čarliju, i stavila mobilni kraj sebe na sto. Nisam imala šta da radim; moj laptop je bio u konferencijskoj sali, dva sprata iznad mene, i držao je prezentaciju.

Trebalo je da budem zahvalna. Nikad se nisam navikla na sastanke poput ovog, na kojima si uvek bio na samom rubu nekakve propasti: pedalj visoke pravopisne greške na ekranu, pogrešno označene tabele, ’pita’ grafikoni čiji zbir očigledno ne iznosi sto procenata. Projekcije profita koje si isporvteo niotkud, uredne i lepe i skroz-naskroz lažne. Idealna meta za oštromerne menadžere hedž-fondova.

Ni ovo, međutim, nije bilo mnogo bolje, ova izluđujuća besposlica, mučna sumnja da propuštam rok ili ne izvršavam neku ključnu obavezu. Nespokojno sam pružila ruku i prešla prstom po rubu uokvirene fotografije na mom stolu. Ništa što bi otkrivalo suviše, samo Mišel i Samanta ispred dvorca Nojšvanštajn u izvesnoj etapi našeg postkolečkog obilaska Evrope vozom. Samantina ruka obavijena oko Mišelinih ramena, povlači je u stranu; Mišelini prsti iznad Samantine glave s obaveznim zečjim ušima. Verovatno su bile mamurne. Bila sam prilično sigurna da smo veće pre toga provele u jednoj od minhenskih *biergarten*.^{*} Ili u tri. Kao da je otada prošao ceo vek; suzila sam pogled i pokušala da se prisjetim nasmejane Kejt, koja je snimila tu fotografiju, da je uporedim s ovim stvorenjem u kostimu koje sam sada nastanjivala. Menhetn Kejt, nepristupačna investiciona bankarka.

Naposletku sam otišla do toaleta; ne zato što mi je trebalo, nego zato što me je to zaokupilo, makar i nakratko. Zadržala sam se za crnim mermernim

---

* Pivnica s velikom baštom. (Prim. prev.)

Beatriz Vilijams

lavaboom što sam duže mogla. Ruke sam oprala preterano brižljivo, jurila svaku majušnu kap pod uraganskim mlazom vazduha iz sušilice, ponovo uvrnula kosu u čvor na zatiljku i učvrstila ga elastičnom trakom. Moje lice mi je uzvraćalo pogled iz ogledala, tmurno i uznemireno, neprepoznatljivo.

Uzela sam s pulta svoj nemi blekberi i kroz lavirint istovetnih, poput vresa sivih pregradaka vratila se do svog, gde sam stala usred koraka.

Tamo je savršeno nepomično stajao visok, vitak muškarac, oslonjen jednom rukom na naslon moje stolice. Njegova talasava kosa presijavala se na neumoljivom kancelarijskom osvetljenju poput starog zlata; široka besprekorna leđa bila su stepen ili dva nagnuta prema mom stolu.

„Oprostite“, obrecnula sam se. „Mogu li vam nekako pomoći?“

Ispravio se i okrenuo prema meni. „Kejt“, prošaputao je.

Trgla sam se, preneražena. Muškarac je bio lep, neizrecivo lep. Lice mu je posedovalo neverovatnu simetriju klasične skulpture, gotovo egzotično, s razmaknutim živahnim očima koje su me žudno upijale. S desnog revera sakoa visila mu je žuta propusnica kakvu su dobijali posetioci u „Sterling Bejtsu“; da nije, sasvim je moguće da bih pomislila da mi se priviđa.

„To jest, gospodice Vilson“, rekao je tonom zvonkim poput kristala, dubokim i prefinjenim glasom pravo iz maratona petkom uveče na kanalu filmskih klasika. Gilgud, možda, ili Barimor. Pružio je ruku. „Džulijan Lorens.“

„O“, izustila sam, prihvativši je. „Vi ste Britanac.“ Od svih gluposti koje sam mogla da lupim...

Osmehnuo se. „Kriv po svim tačkama optužnice.“

„Zar ne bi trebalo da ste na sastanku?“

„Oprostite što vas uznemiravam. Hteo sam samo da vam se izvinim zato što... zbog toga kako ste...“ Glas mu je zamro, ali pogled mu je postao još napregnutiji, ako je to uopšte bilo moguće: čudan vibrirajući pogled, kao da pokušava da mi prodre na drugu stranu očnih jabučica.

„O, ne morate. Hoću da kažem, niste vi krivi. Navikla sam da me guraju u stranu. To ide u rok službe.“ Je li to bila moja mašta, ili je nepokorni žamor Tržišta kapitala zaista utihnuo? Prosto sam osećala kako glave izranjavaju iz pregradaka, kao prerijski kučići. Žila kučavica na vratu mi se trzala.

„U svakom slučaju“, rekao je ne skidajući oči s mojih, „žao mi je što je malo nedostajalo da vas ne upoznam.“

„Ma nemojte, zar je tamo unutra toliko dosadno? Biće da je trebalo da ubacimo nekoliko fotki slavnih ličnosti, da vam bude zabavnije.“ Skoro sam poskočila od oštrine u vlastitom glasu. To je trebalo da bude šala.

Raširio je oči i između njih se obrazovala majušna bora. „Jesam li vas uvredio? Oprostite, molim vas. Hteo sam samo da... vidite, potpuno ste me

Iza dalekih mora

zatekli...“ Odmahnuo je glavom. „Skroz sam se spetljao, zar ne? Oprostite mi, *preklinjem* vas.“

„Nemam šta da vam praštam.“ Progutala sam, jer sam, kako izgleda, balavila, za ime boga.

S oklevanjem je rastavio usne. Stiskao je i opuštao desnu šaku na kuku, sasvim na spoljnom rubu mog perifernog vida. Želela sam da kažem nešto, da ga zadivim nekakvom besmrtnom duhovitošću, ali meni je mozak kao poslednjoj glupači stao i nije uspevao da pojmi da preda mnom, u svoj svojoj bleštavoj lepoti, stoji Džulijan Lorens, zamuckujući i preklinjući me za oproštaj, poput stidljivog klinca u školi kad najzad smogne hrabrosti da sve prizna devojci u koju je odavno zaljubljen. Doduše, nije da mi se tako nešto ikada dogodilo; nije da sam ovog muškarca odranije znala.

„Hteo sam da vam kažem“, počeo je, a onda mu se krupna šaka spustila na rame, nateravši nas oboje da se trgnemo.

„Tu si“, začuo se grub glas, koji je po svoj prilici pripadao vlasniku ruke. Otrгла sam pogled od plemenite arhitekture jagodičnih kostiju Džulijana Lorensa i ugledala bledog crnomanjastog muškarca, Džuljanov negativ što se boja tiče, kako me posmatra s hladnom ravnodušnošću dok povlači dlan naniže kako bi skrstio ruke na grudima.

Džulijan je razdraženo uzdahnuo i podigao pogled ka nebu. „Moj šef brokerskog odeljenja, Džef Vorvik“, rekao je. „Džefe, ovo je Kejt Vilson.“ Izgovorio je ovo autoritativno, jedva primetno naglasivši moje prezime.

Pružila sam svoju dobro uvežbanu ruku, ali Džef Vorvik je samo klimnuo glavom. „Gospođice Vilson“, rekao je.

Džulijan se okrenuo prema meni. Gledao me je upitno, sasvim moguće i zabavljeno, s jednom obrvom podignutom, ali kad su moje oči susrele njegove, jedna strana usana izvila mu se u osmeh. Zaverenički osmeh, namenjen samo nama dvoma: neka vrsta migra.

„Zar ne bi bilo bolje da se vratimo na sastanak?“, upitao je Džef.

„Da, naravno“, odvratio je Džulijan, a osmeh mu je sinuo u svim bojama duge, blesnuvši u sumornoj kancelarijskoj atmosferi varnicom čiste životne energije. „Kejt – gospođice Vilson – bilo mi je ogromno zadovoljstvo.“ Opet me je uzeo za ruku, više je stisнуvši nego rukujući se, a onda se okrenuo i uputio niz prolaz s tečnom lakoćom prirodno nadarenog sportiste, odvlačeći svetlost sa sobom. Džef Vorvik mu je kaskao za petama kao pas.

Gledala sam za njima, jedva primećujući glave što su se okretale u mom pravcu i onda, jedna po jedna, tonule iza zidova pregradaka. Prosto sam čula Čarlija, nikog drugog do njega, kako komentariše u mojoj glavi: *Dru-gar, ovo je bilo jebeno čudno.*

Amjen

Muslim da nisam dugo bila u nesvesti. Postala sam svesna glasova, ruku; neko mi je dodirivao obraz, čelo; raskopčavao mi okovratnik, skidao šešir. Činilo mi se da ležim na nečijem kolenu, s jednom gvozdenom rukom koja mi pridržava leđa i hladnom kišom koja mi još neumoljivo kaplje po obrazu.

„Dođavola, Ašforde, ko je ona?“, ljutito je upitao neko ko je stajao izludjuće blizu.

I potom Džulijan, glasom toliko bliskim da mi je naterao vrele suze na oči: „To možemo doznati i kasnije, Vorviče. Očigledno je bolesna.“

Vorvik. Džef Vorvik. Nisam prepoznala naglasak.

„Kapci joj se pomeraju.“

„Da, vidim. Gospođo, jeste li dobro? Čujete li me?“

Potvrđno sam klimnula glavom. „Da“, jedva sam protisnula. „Oprostite.“ S mukom sam podigla otežale kapke želeći da mu vidim lice: bilo je tu, malčice mutno, nabранo od brige.

„Vorviče“, rekao je, podigavši pogled, „šta misliš, možeš li malo da rasteš ovu gomilu? I vidi da nema slučajno među njima neki lekar.“

„Teško“, rekao je Džef Vorvik, ali se svejedno udaljio i počeo da se obraća ljudima zapovedničkim glasom. Okrenula sam glavu u njegovom pravcu i videla da najmanje desetak ljudi stoji oko nas i nemo bulji. Pokušala sam da ustanem, ali novi nalet ošamućenosti i mučnine zatvorio mi je oči.

„Izvinitε“, ponovo sam prošaputala.

Reči su mu bile odsečne, obojene strepnjom. „Gospođo, mogu li vam nekako pomoći? Trpite li bolove?“

„Ne. Samo umor. Dugo putovanje.“ Pokušala sam da se osmehnem, ali moje usne su odbijale poslušnost.

„Mogu li vas odvesti do vašeg stana? Pomoći vam na bilo koji način? Vorviče!“, viknuo je sa žurbom u glasu. „Jesi li našao lekara?“

„Neko je otiašao da ga dovede“, odvratio je Vorvik vraćajući se. „Kako joj je?“

„Pri svesti je. Priča. Čini se da je malo zbumjena.“

„Nisam! Dobro sam, stvarno.“ S mukom sam pokušala da se uspravim u sedeći položaj, ovog puta s više uspeha.

„Ašforde, ona je Amerikanka!“, rekao je drugi glas, odnekud iza mene. Drugi Džulijanov pratilec; nisam mu videla lice.

„Da, to mi je jasno“, rekao je Džulijan. Zamišljeno se zagledao u mene.

„Odakle je poznaješ?“, zahtevao je Vorvik.

„Ne poznajem je.“